

СТАНОВИЩЕ

От проф.дн Красимира ПЕТРОВА Колева-Минева, ВТУ „Св.св.Кирил и
Методий”

За дисертация на тема:

„ВЛИЯНИЕ НА РОДИТЕЛСКАТА ВКЛЮЧЕНОСТ ВЪРХУ АЗ-ОБРАЗА НА УЧЕНИЦИ В АРАБСКОТО ОБЩЕСТВО”

разработена от **НУР ЗАКИ САЛЕЙМЕ**

за придобиване на ОНС „Доктор” в направление 3.2 Психология
ДП „Обща психология“

Научен ръководител:

доц. д-р Петър Нешев

Актуалността на разглежданите в дисертационния труд проблеми е безспорна – родителите и семейството са първата социализираща и обучителна институция за децата, която не губи своята роля и значение през целия им образователен път, а представата за себе си е продиктувана от качеството на междуличностните отношения във всяко общество, в т.ч. и в арабското. Родителското влияние е продължителен във времето процес, отразяващ се върху личностното развитие, дори и след горна училищна възраст.

1. Общо представяне на дисертационния труд.

Представеният докторантски труд е интердисциплинарен и засяга етнокултурната и педагогическа психология. Състои се от увод, три логически

свързани глави и дискусия, която има ролята и на заключение, литература и приложения с общ обем от 158 страници.

Основният текст съдържа 19 таблици и 10 фигури. Списъкът с използваната литература съдържа 150 заглавия на английски език, арабски и иврит, между които и интернет-позовавания, релевантни на избраната проблематика.

2. Съдържателни страни и акценти.

В **Увода** се открояват основните елементи на труда като актуалност, социална значимост, мотивация за избор на тема, цел, изследователски задачи, методика на изследване и хипотези, достатъчно информативни и добре формулирани.

Първата глава „Включването на родителите в училището - литературен преглед“ представя подробен анализ на процеса на родителското включване, въвличане, участие и значението на този процеса за развитието на децата и за мотивацията им за учене, от една страна, и от друга – представено е училището като климат, среда, институция в глобален и в местен, регионален аспект..

Втората глава „Аз-образът сред учениците – литература“ представлява задълбочена интерпретация на конструкта, с отчитане на многофакторното влияние върху формирането му. Тук е открояна и ролята на взаимовръзката „родители-учители- постижения на децата“, както и някои демографски характеристики на семейството като предикатори за успех в училищна среда.

Третата глава „Извадка“ представлява добре обмислено и реализирано изследване на родителското въвличане в образователната среда. Добре формулираните цел, задачи, хипотези и подобреният инструментариум, който се отличава с разнообразие, предполагат и изводи, които са премерени, добре илюстрирани и визуализирани. Доказана е издигнатата хипотеза за взаимовръзката между участието на родителите в училищния живот и самочувствието на децата.

Заключението е дискуссионно и включва читателят в разсъжденията на докторанта, което е ценно, защото дискусиите продължават, а това загатва за траен интерес на докторанта към проблематиката и за бъдещи подобни изследвания.

Авторефератът накратко пресъздава основни компоненти от дисертационния труд, но по мое мнение, не отразява напълно приносите на дисертацията. Трите публикации презентират и популяризират труда.

3. Приноси

Напълно приемам формулираните от докторанта приноси и ги коментирам по следния начин:

- Създадени са редица програми, които отразяват значими компоненти за приобщаването на родителите към образователната среда, основаващи се на активността, партньорството, съпричастността на двете институции към развитието на децата.
- Проведени са редица срещи между учители и родители за подобряване на тяхното взаимодействие в името на личностното развитие на децата.
- Включването на всички актьори в процесите на интегриране на родителите в образователната среда в името на развитието на самопредставата на децата.
- Направеното проучване е с висока степен на приложимост и към други училища и образователни институции за привличане на родителите като участници в образователния процес.
- Експериментално е доказана ролята на родителите като пълноправни партньори при вземането на решения в училище по въпроси, които имат отношения към децата и семействата.

- Включена е общността с нейните ресурси на общността за укрепване на имиджа на училището, значението ѝ за функционирането на семействата и обучението на учениците, в частност и за изграждане на адекватната им себепредстава.

4. Бележки и препоръки.

Нямам забележки към труда, а по-скоро препоръки, свързани с издаване на част от направеното изследване в монография, а друга част като програма за нови изследвания и за наръчници за работа за привличане на родителите в образователната среда.

5. Заключение

На основата на гореизложения анализ, призовавам членовете на Научното жури да дадат своя положителен вот за дисертацията на Нур Заки Салейме на тема: **„ВЛИЯНИЕ НА РОДИТЕЛСКАТА ВКЛЮЧЕНОСТ ВЪРХУ АЗ-ОБРАЗА НА УЧЕНИЦИ В АРАБСКОТО ОБЩЕСТВО“**. Смятам, че отговаря напълно на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в ПН 2.3.Психология, ДП „Обща психология“, като аз ще гласувам „За“.

10.12.2023 г.
Гр. В.Търново

Изготвил:
/проф. дн Красимира Петрова/